

5 april 2017

door Marijke de Borst

Clubavond op Zorgvlied

We zijn te gast op Zorgvlied, waar we met een glaasje Tia Maria en/of een kop koffie of thee worden verwelkomd door directeur Arpad Nesvadba.

Arpad maakt samen met ons een rondwandeling over Zorgvlied, een bijzondere plek met ondermeer graven van beroemde overledenen en de daarbij behorende verhalen.

Hij vertelt dat Zorgvlied op 1 november 1870 in gebruik werd genomen door de gemeente Nieuwer- Amstel, het huidige Amstelveen. Zorgvlied is nog altijd eigendom van Amstelveen, maar ligt door de gemeentelijke herindeling van 1896 inmiddels binnen de grenzen van de gemeente Amsterdam. Op deze locatie lag vroeger het buitenverblijf Zorgvliet, in Engelse landschapsstijl ontworpen door tuinarchitect Jan David Zocher. Zorgvlied is onderverdeeld in 25 sferewijken, die elk hun eigen kenmerken hebben.

Het centrale pad brengt ons langs de graven van onder meer Elisabeth Otter Knoll (haar grafmonument is een rijksmonument), Ton van Duinhoven, Frank Molenaar, Greet Hoffmans, Annie M.G. Schmidt en Roelof Hart, die ook hier zijn eigen Roelof Hartplein heeft. De blauwe steensoort van het graf van Gert Jan Dröge is zeer moeilijk te krijgen.

Het is mooi om te zien dat er vaak een heel eigen invulling wordt gegeven aan de laatste rustplaats. De verschillende kleuren van de plaatjes bij de graven geven aan welke graven nog beschikbaar zijn, heruitgegeven kunnen worden of alleen beschikbaar zijn voor een urnengraf.

We komen langs het bronzen monument "De Gordel van Smaragd".

Dit monument is een astroofveld dat speciaal is aangelegd voor mensen die zich door geboorte, afkomst of gevoel verbonden weten met Nederlands-Indië met een verlangen naar hun geboortegrond. Het monument is er gekomen op initiatief van de Stichting Herdenking Gevallenen en Slachtoffers in Nederlands Indië, die elk jaar op 14 augustus de herdenking bij het Indiëmonument in het Broersepark organiseert.

Voor de algemene graven geldt dat het contract na 10 jaar afloopt. De nabestaanden moeten dan beslissen of het graf geruimd of verlengd wordt. Ruimen betekent dat er geen tastbare herinnering meer is aan de overledene.

Op Zorgvlied kunnen de namen van de overledenen voor altijd vereeuwigd blijven. Wanneer de nabestaanden het graf niet willen verlengen, kunnen de stoffelijke resten worden samengevoegd in het ossuarium van het 't Lalibellum of worden gecremeerd met verstrooiing van de as in 't Lalibellum. De namen van de overledenen worden verplaatst naar de sokkel of de muren van het Vlammonument, waardoor een "eeuwige herdenkingsplek" ontstaat.

Sinds april 2016 heeft Zorgvlied een Crematorium, dat een heel nieuwe en eigen manier van cremeren kent. Het Crematorium heeft alleen een crematieoven en een technische ruimte. Het gebouw blijft daardoor compact en overzichtelijk. Er is bij de bouw van het Crematorium gebruik gemaakt van zachte materialen en de naar boven gerichte vormgeving versterkt het gevoel van de een opgaande reis.

Bij de crematieplechtigheid kan iedereen mee naar de plek waar de kist de oven ingaat en dat ook daadwerkelijk zien.

Voor de plechtigheid voorafgaande aan de crematie wordt gebruik gemaakt van de aula of het van Zorgvlied. De plechtigheid kan uiteraard op andere plekken plaatsvinden (bijvoorbeeld in een kerk, een wooncentrum, een culturele instelling of een clubhuis).

Wij krijgen een kijkje achter de schermen in het Crematorium met zijn twee ovens. Pas als alle resten van de overledene zijn verbrand kan degene die de oven bedient iets anders gaan doen. Alle metalen en andere onderdelen die in de as worden gevonden worden in verschillende afvalbakken gedaan. De as van de overledene gaat in een blik dat nog 1 dag in het Crematorium wordt bewaard.

Arpad laat ons de algemene buitennis zien. Daarin worden de asblikken, voorzien van de datum van de crematie en eventueel een foto van de overledene, vanuit het Crematorion voor een periode van 30 dagen geplaatst.

De nabestaanden kunnen dan rustig nadenken over de definitieve bestemming van de as. Na 30 dagen gaan de asblikken naar de algemene binnennis, waar geen bezoek mogelijk is.

Voor het verstrooien van de as in de natuur heeft Zorgvlied verschillende ondergrondse strooiplekken, die allemaal voorzien zijn van een centraal monument.

Wanneer we teruglopen naar de aula is de schemering inmiddels ingevallen. Het geeft een heel speciaal gevoel om op dit tijdstip over Zorgvlied te lopen.

Arpad laat ons als laatste de aularuimte zien en daarna gaan we naar het paviljoen, waar we onder het genot van een drankje napraten over deze toch wel bijzondere avond.